

פרשת קדושים — קדושים תהיו

הפרשה פותחת "וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם: קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ, כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם" (יט א–ב).

מבאר רבי עובדיה ספורנו שהקדוש ברוך הוא רצה שנהיה קדושים כדי שנהיה דומים לו כמה שאפשר, בהתאם למטרת בריאת האדם, כמאמר הבורא: "נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדֹמֹתֵינוּ" (בראשית א כו). כיצד מסוגלים בני אדם להיות קדושים כמו הקב"ה?

דרך אחת להתקדש היא כאשר דבקים במידותיו של הקב"ה, וכפי שדרשו רבותינו במסכת סוטה (יד.) את הפסוק "אֲחֲרַי ה' אֱלֹהֵיכֶם תֵּלְכוּ" (דברים יג ה): וכי אפשר לאדם להלך אחרי השכינה?! אלא יהלך אחרי מידותיו של הקב"ה: הוא ביקר חולים, אף אתה בקר חולים! הוא ניחם אבלים, אף אתה ניחם אבלים!

דרך נוספת להגיע לקדושה היא על ידי פרישות, כנאמר במדרש "ויקרא רבה" (כד ד) על פסוק זה: אמר הקב"ה למשה: לך אמור להם לישראל: בניי, כשם שאני פרוש, כך תהיו פרושים; כשם שאני קדוש, כך תהיו קדושים!

בביאור פרישות זו, הכלולה במצנת "קדושים תהיו", נחלקו רבותינו הראשונים: רש"י כותב: "קדושים תהיו" – הוו פרושים מן העריות ומן העבירה! כלומר יש להתרחק מן הקשרים הזוגיים שנאסרו בפרשה הקודמת (יח ז–כג).

אבל לדעת הרמב"ן, הפרישות הכלולה בציווי "קדושים תהיו" היא להימנע מלהיות "נִבְּל ברשות התורה": שלא ישב כל היום במשתאות אף על פי שהאכל כשר למהדרין, ושלא יחיה חיי מותרות אף על פי שהכול נקנה בכסף שאין בו איסור. אמנם, אין ללכת לקיצוניות השנייה ולהתנזר לגמרי מהנאות העולם הזה, אלא כמו שמסכם הרמח"ל בביאור מדת הפרישות בספרו "מסילת ישרים" (פרק יג): "הרי לך הכלל האמיתי, שכל מה שאינו מוכרח לאדם בענייני העולם הזה, ראוי לו שיפרוש מהם".

מצנת "קדושים תהיו" מיוחדת בכך שה' אמר למשה לומר אותה במעמד ציבורי גדול: "דַּבֵּר אֶל כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", בדומה לניסוח שבראש פרשת ויקהל. ומה טעם הדגשה ציבורית זו?

הנצי"ב מוולוז'ין הולך בעקבות הרמב"ן בביאור "קדושים תהיו", ולדעתו נאמרה מצנה זו "אֶל כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" כדי ללמד שכל אחד ואחד חייב להתקדש ולפרוש ממותרות לפי מדד אישי, בהתאם לכוחותיו, יכולותיו והרגליו, ואין הגדרות שוות לכל אדם כמצוי בשאר המצוות.

ר' חיים בן עטר, בעל "אור החיים", הולך בעקבות חז"ל ורש"י, ש"קדושים תהיו" מתייחס לעריות שבפרשה הקודמת, והוא מבאר שבנוסף לאיסורי "לא תעשה" שלעיל, מוסיפה עתה התורה מצנת עשה לפרוש מעריות אלה, ומי שמזדמן לידו דבר ערוה ומתרחק ממנו, קיים מצנת עשה זו של "קדושים תהיו". והטעם שנאמרה מצנה זו "אֵל כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", כדי שלא נחשוב שמצנה זו מוגבלת רק לקדושי עליון, אלא היא מצנה שישנה בכל אדם, וכל איש מישראל בקיימו מצנה זו, קדוש יאמר לו.

האדמו"ר מגור ("שפת אמת", קדושים, תרס"ד) כותב שפרשה זו מלמדת אותנו שעל ידי התאחדות בכלל ישראל זוכים לקדושה. בדומה לכך מסביר הרב אברהם יצחק הכהן קוק ("אורות", עמוד ק"צ) ש"אֵל כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" מלמד שמצנת הקדושה היא לא רק בקדושת הפרט הבודד, אלא בקדושה הכללית של עם ישראל בתפקודו כעם. ובהקדמה לספרו "שערי יושר" כותב הרב שמעון שקופ שפרשה זו נאמרה במעמד ציבורי גדול כדי ללמדנו שכל מעשה שלנו יהיה מכוון להטיב עם אחרים.

בע"ה שנזכה להתקדש ולהוסיף קדושה בעולם.